

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți SRL „Grand Oil”, SRL „Lukoil-Modova” cu privire la contestarea actului administrativ normativ,

împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-921/23
NR. PIGD 2-21093137-01-3ra-06092023)*

Admisibilitatea recursului; Termenul de procedură, Neprezentarea motivării cererii de recurs

Curtea de Apel Chișinău, jud. G. Mîra, I. Dutca, D. Băbălău,

25 septembrie 2024

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Diana Stănilă,

Ion Malanciuc, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 iunie 2021, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus la Judecătoria mun. Chișinău, sediul Rîșcani acțiune în contencios administrativ împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți SRL „Grand Oil”, SRL „Lukoil-Moldova” solicitând anularea deciziei Consiliului municipal Chișinău nr.2/22 din 31 martie 2021.

2. În motivarea acțiunii, a indicat că prin decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/22 din 31 martie 2021 ”Cu privire la reglementarea amplasării spațiilor de alimentare cu produse petroliere și gaz în limitele teritoriale ale mun. Chișinău”, s-a decis impunerea unor restricții în limitele teritoriale ale mun. Chișinău privind amplasarea stațiilor de alimentare cu produse petroliere și gaz.

3. În conformitate cu art.68 din Legea privind administrația publică locală, prin notificarea nr.1304/OT4-922 din 12 mai 2021, Oficiul teritorial Chișinău a solicitat Consiliului municipal Chișinău abrogarea, în termen de 30 de zile, a actului administrativ considerat ilegal.

4. În conformitate cu art.68 alin.(3) din Legea privind administrația publică locală, în termen de 30 de zile de la data primirii notificării, autoritatea locală emitentă trebuie să modifice sau să abroge actul contestat.

5. În cazul în care, în termenul stabilit la alin.(4) al articolului pre citat, autoritatea locală emitentă și-a menținut poziția sau nu a reexaminat actul contestat, oficiul teritorial al Cancelariei de Stat poate sesiza instanța de contencios administrativ în termen de 30 de zile de la data primirii notificării refuzului de a modifica sau de a abroga actul contestat sau în cazul tăcerii autorității locale emitente în termen de 60 de zile de la data notificării cererii de modificare sau de abrogare a actului în cauză.

6. Oficiul teritorial Chișinău consideră că decizia notificată contravine prevederilor legale și solicită anularea acesteia.

7. În context, conform prevederilor art.2 din Legea cu privire la actele normative nr.100 din 22.12.2017, actul normative, este un act juridic adoptat,

aprobat sau emis de o autoritate publică, care are caracter public, obligatoriu, general și impersonal și care stabilește, modifică ori abrogă norme juridice care reglementează nașterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice și care sânt aplicabile unui număr nedeterminat de situații identice.

8. A invocat că la adoptarea deciziei notificate Consiliul municipal Chișinău nu a ținut cont de faptul că reglementarea amplasării stațiilor de alimentare cu produse petroliere și gaz în limitele teritoriale ale municipiului Chișinău este deja stipulată prin acte normative și legislative cum ar fi, Legea nr. 11 din 02.03.2017; Legea nr. 461 din 30.07.2001; Hotărârea Guvernului nr. 1117 din 22.08.2002; Hotărârea Ministerului Sănătății nr. 17 din 29.12.2005 ; Hotărârea Guvernului nr. 606 din 02.09.2015; Legea 163 din 09.07.2010 ș.a..

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

9. Prin hotărârea din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului municipal Chișinău, terți SRL „Grand Oil”, SRL „Lukoil-Modova” cu privire la contestarea actului administrativ normativ.

10. În motivarea soluției, Curtea de Apel Chișinău a reținut că argumentele reclamantei că administrația publică locală a municipiului Chișinău a adoptat o decizie ilegală, sunt nejustificate și nu pot fi reținute.

11. În contextul dat, a remarcat că argumentele reclamantului precum că amplasarea stațiilor de alimentare cu produse petroliere și gaz în limitele teritoriale al municipiului Chișinău este deja stipulată prin acte normative și legislative, sânt nefondate, or, legislația în vigoare prevede expres în vederea amplasării obiectivelor se necesită acte permissive emise de autoritatea publică locală executivă, respectiv la elaborarea actelor permissive precum Certificatul de Urbanism pentru proiectare, avizarea documentației de proiect, și autorizația de construire, Primarul general ține cont de normativele în construcție și de Regulamentul local de urbanism.

12. La fel, în rezultatul efectuării controlului judecătoresc asupra legalității actului administrativ normativ contestat, Colegiul a stabilit că Decizia Consiliului municipal Chișinău nr.2/22 din 31 martie 2021 ”Cu privire la reglementarea amplasării spațiilor de alimentare cu produse petroliere și gaz în limitele teritoriale ale mun. Chișinău” nu contravine legislației în vigoare.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 03 aprilie 2023, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a de depus cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a

Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea hotărârii, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

SOLICITAREA INTIMATULUI

14. La 10 octombrie 2023, Consiliul municipal Chișinău a depus referință la recursul declarat, solicitând respingerea acestuia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. XI. alin. (1) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative, prevede următoarele:

„Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 1 septembrie 2023.”

16. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.”

17. Conform art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 245 alin. (2) (în redacția în vigoare la data declarării recursului).”

18. Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului):

„Recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.”

19. Art. 244 alin. (1) Cod administrativ (în vigoare până la 01 septembrie 2023) prevede următoarele:

„Hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs. Pentru procedura de recurs se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.”

20. Prin prisma art. 195 din Codul administrativ:

„Procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art. 169-171.”

21. Art. 110 din Codul de procedură civilă prevede:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

22. Art. 111 alin. (1)-(4) din Codul de procedură civilă prevede:

„Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.”

23. Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

24. Potrivit art. 223 din Codul administrativ:

„Hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea sediștilor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96-114.”

25. Conform art. 96 alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.”

26. Potrivit art.97 alin. (3) din Codul administrativ:

„Autoritatea publică poate alege între următoarele forme de notificare: a) notificare prin act de recunoaștere a recepționării; b) notificare prin poștă cu act de notificare; c) notificare prin poștă cu scrisoare recomandată; d) notificare prin poștă electronică sau prin mijloace electronice de comunicație dedicate.”

27. Potrivit art. 110¹ alin. (1) din Codul administrativ:

„Notificarea prin poșta electronică la adresa electronică a persoanei care urmează a fi notificată se efectuează prin transmiterea înscrisului de notificat în formă de document electronic, cu aplicarea semnăturii electronice de persoana responsabilă din cadrul autorității publice. Notificarea prin poșta electronică se efectuează dacă adresa poștală a fost indicată prealabil de persoana notificată. Notificarea prin poșta electronică este echivalentă cu notificarea de substituie prin introducerea în cutia poștală.”

28. Art. 47 alin. (3) din Codul administrativ:

„Culpa reprezentantului împuternicit se atribuie participantului reprezentat.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

29. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură să facă vizibile ilegalitatea hotărârii contestate.

30. În speță însă, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, nu s-a conformat prevederilor legale citate și a formulat cererea de recurs, fără a evidenția memoriul ilegalității și netemeinicii hotărârii recurate, limitându-se la manifestarea dezacordului față de soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară.

31. Din actele cauzei rezultă că, la 16 martie 2023, Curtea de Apel Chișinău a pronunțat în ședință publică dispozitivul hotărârii.

32. Copia dispozitivului hotărârii menționate a fost expediat părților în mod electronic, la 29 martie 2023. (f.d.186)

33. La 03 aprilie 2023, prin intermediul poștei terestre (190), Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a depus cerere de recurs nemotivată împotriva hotărârii din 16 martie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care acțiunea să fie admisă.

34. În cererea de recurs nemotivată, recurentul a menționat că motivele de drept și de fapt pe care se întemeiază recursul vor fi invocate printr-o cerere de recurs suplimentară.

35. Potrivit extrasului din poșta electronică, Curtea de Apel Chișinău a notificat Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat hotărârea motivată, în mod electronic, la 29 august 2023. (f.d.185)

36. Astfel, în condițiile speței, termenul de prezentare a motivării recursului la Curtea Supremă de Justiție și-a început cursul la 30 august 2023.

37. Pe când, în contextul circumstanțelor relatate mai sus, Completul de judecată constată că la caz, deși Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de

Stat a recepționat decizia motivată încă la data de 29 august 2023, nu a prezentat Curții Supreme de Justiție motivarea recursului.

38. Astfel, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, Oficiul teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță după cum sugerează și jurisprudența CtEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz, prin prezentarea motivării recursului în conformitate cu art. 245 alin. (2) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului). Drept consecință, intervenind aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art. 246 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului), de declarare a recursului inadmisibil.

39. Conform art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți. Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

40. Din cele constatate rezultă că, neprezentarea motivării recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv a Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, pentru a nu omite termenul legal de prezentare a recursului motivat.

41. Din aceste motive, în conformitate cu art. 230, art. 245 alin.(2) și art. 246 alin.(1) și (2) lit. e) din Codul administrativ (în redacția în vigoare la data declarării recursului),

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară ca inadmisibil recursul depus de Oficiului teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Judecători

Stela Procopciuc

Diana Stănilă

Ion Malanciuc